Johannes Passion

Muziek op Stapel - Stapel op Muziek

Amsterdams Bach Consort

O.l.v. Niek Idelenburg

Johannes Passion

8 maart 2008 in de Bonifatiuskerk,

Oldeberkoop

Een uitgave van de
Stichting Stellingwarver Schrieversronte

Disse uutgifte wodde wat de centeraosie angaot mit meugelik maekt deur
een subsidie van de perveensie Frieslaand.
Veur de vertaeling van de Johannes Passion zorgde de Stellingwarver schriever
en oold-lerer Duuts de heer Boele Laand uut Jelsum.

Muziek op stapel
Stapel op muziek

Pb
Planteyn boeken
gorredijk / steenwijk

BANK BERCOOP

STICHTING STELLINGWARVER SCHRIEVERSRONTE

Omslag: S.A. Bloemhoff, Oosterwoolde
Drok: Drokkeri'je Van der Meer, Oosterwoolde

Dit concert is mede mogelijk gemaakt door de ondersteuning van:

Provincie Fryslân

Fonds Bercoop

Fonds Podiumprogrammering en Marketing

Planteyn boeken, Gorredijk/Steenwijk

Speelgoedwinkel Harmke, Oldeberkoop

Inhoud:

Voorwoord	**5**
Amsterdams Bach Consort	**7**
Toelichting op het programma	**10**
Stichting Muziek op Stapel, Stapel op Muziek	**12**
Stichting Stellingwarver Schrieversronte	**13**
De Bonifatiuskerk	**14**
Johannes Passion (libretto)	**16**

Voorwoord

Geachte Muziekliefhebber,

U treft hier een bijzonder boekwerkje, waarin het programma en de liedteksten zijn opgenomen van het concert van 8 maart 2008 in de Bonifatiuskerk van Oldeberkoop.
Het is een bijzonder concert, de Johannes Passion van Bach, uitgevoerd door het Amsterdams Bach Consort met een bijgestelde en geactualiseerde vertaling in het Stellingwerfs.
Bach schreef vier versies voor de Johannes Passion. De eerste versie wordt aangehouden, maar het Amsterdams Bach Consort zal ditmaal twee stukken uit de tweede versie opnemen.
In 2004 werd voor het eerst de Johannes Passion in Oldeberkoop uitgevoerd, met ook toen een vertaling uit het Stellingwerfs. Sindsdien is de Zuidoosthoek van Friesland een culturele traditie rijker. Niet alleen worden er nu regelmatig concerten van hoog niveau gegeven, maar ook zijn er al meerdere Passies uitgevoerd rond de Paasdagen. De organiserende club van het eerste uur heeft zich omgetoverd tot een heuse concertorganisatie, die overigens geheel uit vrijwilligers bestaat: Stichting Muziek op Stapel, Stapel op Muziek. Dit met dank aan Plaatselijk Belang die deze organisatie de eerste tijd onder haar vleugels nam.
Oldeberkoop is een dorp met een heel breed activiteitenscala, ook op cultureel gebied. Veel van deze activiteiten hebben een veel breder bereik dan van het dorp alleen. Dit is ook wat de afdeling Cultuur van de Provincie erkent en honoreert. De in Oldeberkoop gehuisveste Stellingwarver Schrieversronte levert een bijzondere bijdrage aan dit culturele evenement door de uitgave van dit boek waarin een vertaling van de liedteksten in het Stellingwerfs te vinden zijn. Onder dankzegging aan allen die er toe hebben bijgedragen dat dit concert plaatsvindt wens ik u veel kijk- en luistergenot,

Namens de Stichting Muziek op Stapel, Stapel op Muziek,

Sylvia Hosman-Benjaminse, voorzitter

maart 2008

Amsterdams Bach Consort

J.S. Bach
Johannes Passion (BWV 245)

M.m.v.

Niek Idelenburg, evangelist, dirigent
Florian Just, bariton, Christus
Henriette Feith, sopraan
Åsa Olsson, alt
Sinan Vural, bariton

Over de solisten:

Niek Idelenburg dirigent /evangelist
In 1997 studeerde Niek bij Udo Reinemann af aan de Hogeschool voor de Kunsten in Utrecht in de studierichting Klassiek Zang. Niek werkte met dirigenten als Micha Hamel, Erik van Nevel en Bart Schneemann. Zo verschillend als deze dirigenten zijn, is ook het terrein waar Niek zich op begeeft: Van barokmuziek tot nieuw gecomponeerde muziek. Naast modern werk en de grote werken van Bach zingt hij vooral in muziektheater en operaproducties. Hij werkte als solist o.a. met het Nieuw Ensemble, Orkest de Volharding en het Brabants Orkest.
Behalve het uitvoeren van muziek, maakte Niek een aantal bijzondere bewerkingen van grote barokwerken. Samen met Jacobine Geel maakte hij de programma's de Schepping (Haydn) en de Plagen van Egypte (Händel). In 2006 maakte hij een bewerking van die Sieben Worte (Haydn) en een compleet nieuw arrangement voor Goud (Händel). In 2007 maakte hij een bewerking van Moussorgsky's meesterwerk de Schilderijententoonstelling: In het Woud; in samenwerking met librettist Pieter van de Waterbeemd maakte Niek een bewerking voor 2 zangers en 5 instrumenten. Dit voorjaar speelt hij in *'the Black and the Beautiful'* van Xynix Opera, een bewerking van Shakespeares Othello van Joke Hoolboom, Selim Aziz en Fons Merkies. Komend seizoen speelt hij in *'Kwali Kuna'* een nieuwe opera van Jos Dom en Chiel Meijering.

Henriette Feith / sopraan
studeerde aan het Sweelinck Conservatorium in Amsterdam bij Cora Canne Meijer. In 1998 werd Henriette Feith geselecteerd voor deelname aan het zomer (Lied-) programma aan het Steans Institute for Young Artists behorende bij het Ravinia festival in de V.S. waar zij werkte met o.a.Thomas Allen, Roger Vignoles en Peter Schreier. Henriette Feith zong op verschillende Europese barokfestivals (Utrecht, Lavasseau en Vienne, Haut Limosin, Brugge).
Door de componist Daan Manneke werd ze uitgenodigd enkele werken uit te voeren, waaronder een premièrewerk, dat tevens door haar op c.d. werd opgenomen. Haar affiniteit met oude muziek blijkt ook uit de recitals die zij regelmatig geeft met de claveciniste Marieke Spaans alsook met luitiste Regina Albanez. Naast haar solistische activiteiten zingt Henriette ook in het Nederlands Kamerkoor en het Amsterdam Baroque Choir, dat onder leiding staat van Ton Koopman. Henriette zong o.a eerder bij het Amsterdams Bach Consort in de L'Orfeo en de Eerste Kantates van Bach.

Åsa Olsson / mezzo sopraan
De van oorsprong Zweedse mezzo-sopraan Åsa Olsson studeerde zang bij Geert Berghs, Paul Hameleers en Margreet Honig. Zij volgde dramalessen bij Maarten Vonk, interpretatiecursussen bij Eric Mentzel en Tijn van Eijk en masterclasses o.l.v. Margreet Honig en Kurt Equiluz. Åsa is een veelgevraagde soliste in zeer uiteenlopende genres en stijlen en werkte onder meer met Ensemble Intercontemporain, Schönberg Ensemble, Residentie Orkest, ASKO Ensemble, Amsterdamse Bachsolisten, Ebony Band, Viotta Ensemble, Conjunto Ibérico, Doelen Ensemble en het Doelen Kwartet. Zij treedt regelmatig op met pianisten Per Henrik Johansson en Maarten Hillenius en organist Jan Hage. Naast haar solowerk zingt Åsa als free-lancer in het Nederlands Kamerkoor, Gesualdo Consort Amsterdam en Cappella Amsterdam.
Dit seizoen treedt Åsa op als soliste met het Prometheus Ensemble o.l.v. Etienne Siebens in Antwerpen (Berio-bewerkingen van stukken van Weill en Lennon/McCartney) en met het ensemble musikFabriek o.l.v. Daniël Reuß in het internationale festival "La Folle Journée" in Nantes (Les Noces van Strawinsky).

Florian Just bariton
werd in 1977 in Duitsland geboren. Hij begon zijn zang carrière in 1986 toen hij toetrad tot het Dresdner Kreuzchor. Daar zong hij als jongenssopraan in o.a. Die Zauberflöte van Mozart bij de Semperopera Dresden en bij de Staatsopera van Berlijn. In juni 2002 behaalde hij zijn eerste fase diploma in Amsterdam en in juni 2003 sloot hij zijn studie in Metz af met onderscheiding. Hij vormt zowel met de luitist Israel Golani als met de pianist Jan-Paul Grijpink een duo waarmee hij liederen ten gehore brengt van de vroege renaissance naar het romantische lied tot aan het moderne lied. In oktober 2003 won Florian samen met pianist Jan Paul Grijpink een derde prijs bij het internationaal zangconcours „Das Lied" in Berlijn en

in november van hetzelfde jaar de 2de prijs bij het internationaal „Euriade Vokaal Concours" in Kerkrade. Hij won de Vriendenkrans van het Concertgebouw te Amsterdam in 2004 en was finalist bij het prestigieuse Robert-Schumann-Wettbewerb in Zwickau. Florian zong in verschillende producties van Xynix Opera: *Romeo&Farida* van Fons Merkies, *Dido & Aeneas* van Purcell en *L'Orfeo* van Monteverdi. Komend seizoen zingt hij bij Xynix Opera in Goud.

Sinan Vural bariton
Sinan Vural, uit Ankara, Turkije, heeft eerst informatica gestudeerd aan de universiteit. Hij ging daarna zang studeren aan het Conservatorium Hogeschool Enschede bij Anne Haenen en vervolgens aan de Nieuwe Opera Academie te Amsterdam bij Cora Canne Meijer. Zijn muzikale interesse en werkzaamheden zijn zeer uiteenlopend: Hij zingt in oude en hedendaagse opera's voor zowel volwassenen als voor kinderen en jongeren. Ook vertolkt hij regelmatig solopartijen in oratoria en concertwerken. Daarnaast geeft hij veelvuldig liedconcerten.
Sinan zong in verschillende producties bij Xynix Opera: In *Romeo & Farida* van Fons Merkies; *Dido & Aeneas* van Purcell, *L'Orfeo* van Monteverdi en STYX van Chiel Meijering.
Dit seizoen zingt hij bij Xynix Opera de titelrol in *the Black & the Beautiful* een moderne bewerking van Othello.

Het **Amsterdams Bach Consort** werd in 1994 opgericht om cantates uit te voeren van Johann Sebastian Bach. Het Amsterdams Bach Consort bestaat uit een kamerkoor, een vaste kern professionele musici en een aantal, meestal, jonge solisten. De vroege Bachcantates werden en worden uitgevoerd door een solistenensemble en grotere werken door het kamerkoor en barokorkest. Vaste dirigent is Niek Idelenburg. Daarnaast nodigt het Amsterdams Bach Consort jaarlijks een gastdirigent uit. Zo waren Jos van Veldhoven, Nico van der Meel en Erik van Nevel eerder gastdirigent. Naast concerten voert het Consort ook regelmatig een barokopera uit. In regies van Joke Hoolboom werden King Arthur, L'Orfeo en Dido & Aeneas uitgevoerd. Juni 2008 staat The Tempest van Purcell op het programma. Volgend seizoen speelt het ABC een serie concerten onder de naam: Bach in de 21e eeuw. Topstukken van Bach gecombineerd met werk van Daan Manneke die Composer in ABC residence is.

Comité van aanbeveling van het Amsterdams Bach Consort
Anna Enquist
Jacobine Geel
Max van Egmond
Maarten 't Hart
Paul Witteman

bestuur
Fred Menko, voorzitter
Peter Koch, penningmeester
Thea Haggenburg, secretaris
Miep Harding, 2e secretaris

contact: **welkom@amsterdamsbachconsort.nl**,
concertinformatie: **www.amsterdamsbachconsort.nl**

Toelichting op het programma – Johannes Passion

Een prille traditie te Leipzig

Een klein jaar nadat Johann Sebastian Bach als cantor van de Thomaskerk te Leipzig was aangesteld klonk zijn *Johannes Passion*, op Goede Vrijdag 7 april 1724. Met deze uitvoering bleef Bach trouw aan het initiatief dat zijn voorganger Johann Kuhnau in 1721 had genomen om in Leipzig passiemuziek te laten klinken. Praktisch gezien gingen er nogal wat strubbelingen vooraf aan deze eerste uitvoering. Het traditionele en conservatieve gezag van de gemeenteraad te Leipzig had namelijk bepaald dat de jaarlijkse uitvoering van passiemuziek om beurten plaats moest vinden in de Thomaskerk en de Nicolaïkerk. De gemeenteraad veronderstelde dat dit feit wel bij iedereen bekend zou zijn, en nam dus niet de moeite om de nieuweling Bach hierover te informeren. Kort nadat Bachs voornemen om zijn *Johannes Passion* uit te voeren in de Thomaskerk bekend werd, kreeg hij het dwingende verzoek de uitvoering te verzorgen in de Nicolaïkerk. Bach ging akkoord met deze wijziging, echter pas nadat hij kostendekking voor vervangend drukwerk, meer ruimte voor zijn musici en reparatie van een klavecimbel had bedongen.

De passie naar een hoger plan

De invloed van de conservatieve gemeenteraad van Leipzig strekte zich niet alleen uit tot de locatie waar de passiemuziek zou mogen klinken. Deze raad had Bach er reeds voordat hij in dienst trad al wel nadrukkelijk op gewezen dat composities van theatrale aard niet gewenst waren. De muziek voor de kerkdienst diende gespeend te zijn van elke opera-invloed. Met het voltooien van zijn *Johannes Passion* heeft Bach, muzikaal gezien, deze aan hem opgelegde stilistische beperkingen genegeerd. Het is een dramatisch werk, in die zin dat Bach het gegeven van het evangelie van Johannes in muzikale vormen heeft gevat en het lijdensverhaal muzikaal weergeeft. Met het openingskoor gaf Bach een vervolg aan een 17de eeuws gebruik uit de zogenaamde '*historia*-passie'. Hij koppelde een instructief element ('Zeig' uns durch deine Passion') aan een interpretatie van het evangelie, om zo de grootsheid van Christus ('Herr, unser Herrscher') te illustreren. Deze woorden zijn waarschijnlijk overgenomen uit het *Dresdner Gesangbuch* dat indertijd alom in Sachsen werd gebruikt. In dit liedboek luidde de tekst: 'Herr, unser Herrscher, dessen Name herrlich ist in allen Landen'. Bach heeft het genre van de passiemuziek naar een aanzienlijk hoger plan getild dan waarop het lang verkeerde. Met name de eenvoudige 'responsoriepassie', die in Protestantse kringen sinds de Reformatie veelvuldig voorkwam, werd door hem voorbijgestreefd. Niet alleen de evangelist is bij Bach een expressieve verteller. Ook de andere 'personages', zoals Christus, Petrus, Pilatus en met name het volk (waarvan de teksten verklankt zijn in de zogenaamde 'turbae' koren) hebben deel aan de expressieve muzikale vertelling. Het koor heeft een belangrijke rol, niet alleen in de vertelling van het verhaal maar ook in de beschouwingen óp het verhaal. De *Johannes Passion* werd op die Goede Vrijdag in 1724 opgenomen in de vesperliturgie en klonk in twee delen: voor en na de preek. De evangelist vertelt het evangelie van Johannes, van hoofdstuk 18 vers 1 tot hoofdstuk 19, vers 42. Twee passages uit het evangelie van Matteüs zijn ingevoegd, te weten over het bittere wenen van Petrus na zijn drievoudige verloochening van Jezus (Matteüs 26:75) en over het scheuren van het voorhang in de tempel, de aardbeving, het splijten van de rotsen en de opstanding van de gestorvenen na de dood van Jezus (Matteüs 27:51-52).

Gebonden aan strenge regels, maar origineel in tekst en constructie

Bach had bij de samenstelling van het tekstmateriaal rekening te houden met de regel van de kerkenraad die verbood dat een andere dan de bestaande bijbelse passietekst werd gebruikt. Bach kon dus géén gebruik maken van een uit 1712 stammend oratoriumlibretto van de Hamburgse consul Berthold Heinrich Brockes met de titel *Der für die Sünde der Welt Gemarterte und Sterbende Jesus*. In dit libretto wordt het bijbelverhaal afgewisseld met rijmende tekstfrases. Andere componisten, van wie Mattheson, Händel en Telemann de bekendste zijn, baseerden hun passiemuziek op dit libretto. Bach of zijn librettist kwam voor de *Johannes Passion* tot een compilatie van teksten. Deze compilatie bestond enerzijds uit individuele gedichten van de eerdergenoemde Brockes, en van Christian Heinrich Postel en Christian Weise en anderzijds uit het evangelie van Johannes. Dit geheel kan de vergelijking met het homogene libretto van de *Matthäus Passion* van Picander eigenlijk niet doorstaan. Niettemin wordt aan de *Johannes Passion* een originaliteit toegedicht die in bepaalde opzichten de originaliteit van de *Matthäus Passion* overtreft. Dit wordt met name gezegd over de onconventionele constructie van de beide openings- en slotkoren die beide delen 'omarmen'. Ook in een drietal andere aspecten is de *Johannes Passion* karakteristiek. Ten eerste is relatief weinig muziek gebruikt om het geheel aan narratieve teksten te 'verklanken'. Ten tweede zijn er minder aria's dan in de *Matthäus Passion* en de aria's die er zijn staan meer 'in de lijn van het verhaal' dan dat ze erop reflecteren. Daarmee blijft de 'vaart' in de vertelling van het verhaal. En ten derde is er een 'secco' begeleiding van het evangelie. Dit in tegenstelling tot de *Matthäus Passion* waarin strijkers de woorden van Christus begeleiden, en daarmee een contrast scheppen. Bach spreidt in de *Johannes Passion* een aantal woorden nadrukkelijk uit over de muziek. Petrus' klaagzang ('und weinete bitterlich') en de gijzeling van Jezus ('und geißelte ihn') zijn hiervan de bekendste voorbeelden. Ten slotte zijn het concept en de uitwerking van de 'turbae'-koordelen bijzonder aan de *Johannes Passion*. Met name de intensieve deelname van 'het volk' aan de gebeurtenissen rondom de kruisiging zijn muzikaal en dramatisch veelzeggend, en de thematische verwantschap tussen deze delen is ingenieus uitgewerkt.

Bewerkingen in later jaren

In de periode na de eerste uitvoering in 1724 heeft Bach zijn *Johannes Passion* nog minstens viermaal bewerkt. Hij bleef de mogelijkheden van dit werk voortdurend verkennen. Met name het heterogene libretto en het zoeken naar nieuwe vormen dreven hem. Het meest bekend is de versie die hij in 1725 maakte. In het voorjaar van dat jaar had Bach zijn eerste volledige cantatejaargang voltooid en waarschijnlijk wilde hij divers materiaal uit deze cantates verwerken in de *Johannes Passion*. Maar Bachs beweegredenen om aan een nieuwe versie te werken zijn mogelijk nog anders verklaarbaar. Wellicht werd Bach medegedeeld dat zijn eerste versie te uitbundig was en dat er daarom aanpassingen nodig waren. Of koos Bach een ander perspectief puur op theologische gronden? Wie zal het zeggen. In elk geval verving Bach het openingskoor door de koraalbewerking van *O Mensch, bewein' dein' Sünde Groß*. Dit koor werd enkele jaren later het slotkoor van het eerste deel van de *Matthäus Passion*. Voorts moest in deze tweede versie het slotkoor wijken voor de koraalbewerking *Christe, du Lamm Gottes*. Als verwijzing naar die tweede versie hoort u vandaag deze prachtige koraalbewerking, ingevoegd als laatste koordeel voor de pauze. Daarnaast hoort u – eveneens in het deel voor de pauze – uit de tweede versie het duet *Himmel reiße, Welt erbebe*, voor sopraan en bas. Andere bewerkingen volgden in 1731, 1739 en 1749, een jaar voor Bachs dood. Door de jaren heen klonken onder zijn leiding in Leipzig verschillende uitvoeringen van passiemuziek, waaronder zijn *Matthäus Passion*, de verschillende versies van de *Johannes Passion* en de – helaas niet bewaard gebleven – *Markus Passion*. Van andere componisten voerde Bach vergelijkbare werken uit, zoals van Telemann en Händel (elk een *Brockes Passion*), Graun (een *Passion Oratorium*) en Keiser (een *Passion Pasticcio*). De opvoering van passiemuziek, in 1721 zoals gezegd nog een initiatief van Bachs voorganger Johann Kuhnau, was in 1750, het sterfjaar van Bach, te Leipzig een traditie geworden.

Martijn de Graaf
Amsterdams Bach Consort
Maart 2008

Stichting Muziek op Stapel, Stapel op Muziek

De stichting "Muziek op Stapel, Stapel op Muziek" heeft tot doel om regelmatig kwalitatief hoogwaardige meest klassieke muziek naar Oldeberkoop te halen, en deze laagdrempelig en aantrekkelijk aan te bieden aan de bevolking van Oldeberkoop en wijde omgeving. Ook voor Fries en/of jong talent is zij een podium. Zo organiseerde Muziek op Stapel in de zomer van 2007 een succesvolle Masterclass Liedkunst voor jong en fries talent. Muziek op Stapel begon in 2004 als commissie van Plaatselijk Belang Oldeberkoop, en organiseerde ook toen al een Johannes Passion, uitgevoerd door het Amsterdams Bach Consort. Eind 2005 werd de organisatie een stichting.
Binnen de bovengenoemde doelstelling organiseert de stichting jaarlijks ongeveer zes concerten in een brede programmering. De concerten vinden doorgaans plaats in de Bonifatiuskerk in Oldeberkoop, eventueel ook op andere geschikte locaties (open lucht concert zomer 2006). De historisch gegroeide goede samenwerkingsafspraken tussen kerkbestuur en de stichting Muziek op Stapel zijn vastgelegd in een convenant.

Heeft u belangstelling voor de activiteiten van de stichting? Laat dan uw adresgegevens (zo mogelijk met uw e-mailadres) noteren bij het secretariaat:
Hoofdweg 267, 8475 CB Nijeholtpade, of mail naar: **muziekopstapel@gmail.com**

Muziek op Stapel houdt u dan op de hoogte van de ophanden zijnde concerten.

Comité van aanbeveling Stichting Muziek op Stapel:

Jaap Wolters,
Anneke Hogenstijn
Ab Koster

www.muziekopstapel.nl

Stichting Stellingwarver Schrieversronte

In 1972 wodde de Stichting Stellingwarver Schrieversronte opricht om him in te zetten veur et in levendig gebruuk holen van de Stellingwarver tael en kultuur. Sund die tied verschienen d'r op et terrein van de Stellingwarver schrieveri'je romans, verhaele- en gedichtebundels, mar lat de instelling ok wetenschoppelik onderzuuk uutvoeren en geft wetenschoppelike publikaosies uut angaonde de tael, geschiedenis en identiteit. De meerst belangrieke publikaosie in al die jaoren is zonder meer et vierdielige Stellingwarver Woordeboek (dr. H. Bloemhoff), de Van Dale van Stellingwarf, kuj' wel zeggen. Een ere wetenschoppelik belangrieke uutgifte is et boek *Archeologie van de Stellingwerven* (drs. E. van Ginkel en drs. S. Jager).
Een uutgifte die zien lat dat de Stellingwarver Schrieversronte ok op een hiele verantwoorde wieze mit de kombinaosie beeldende keunst en in dit geval Stellingwarver poëzie ommegaot is et boek *Longerlaand* (P. Hiemstra en J. Veenstra).
Veur de roem 1300 leden van de Stellingwarver Schrieversronte verschient zes keer in 't jaor et tiedschrift *De Ovend*, mit bi'jdregen op et terrein van de Stellingwarver schrieveri'je, taelkunde, volkskunde, geschiedenis en taelbeweginge. Ien keer in et jaor verspreidt de stichting de boekekraante *Twie pond 'n stuver* onder alle inwoners van Oost- en West-Stellingwarf en onder de leden.
Ok veur de jeugd is de Stichting Stellingwarver Schrieversronte aktief. Jaorliks verschient et kiek- en veurleesboekien *Tomke* veur alle ukken in beide gemienten. Veur et basisonderwies wodt Stellingwarfstaelig lesmateriaol ontwikkeld en veur de ooldere jeugd orgeniseert de stichting jaorliks een popfestival.

De Stichting Stellingwarver Schrieversronte warkt veul saemen mit ere orgenisaosies binnen de eigen streek, mar ok daorbuten. Veurbeelden van goeie saemenwarking bin die mit SONT (Streektaal Organisatie Nedersaksisch Taalgebied), de Friese uutgeveri'je Afûk, de historische verienings in beide gemienten, de gemientelike biebeltheken, Stichting Welzijn West-Stellingwarf, de lekaole omroepen Odrie en Centraol, én netuurlik... Muziek op Stapel / Stapel op muziek.

Veur de vertaeling van de Johannes Passion zorgde de Stellingwarver schriever Boele Land (1927), die tot zien pensioen lerer Duuts was in Liwwadden. Van him verscheen o.m. de novelle *Gooldsje. Ships passing in the night...* en verhaelen veur *De Ovend*. De Schrieversronte is de heer Land erkentelik veur zien inzet veur disse bundel.

Veur meer infermaosie over de Stichting Stellingwarver Schrieversronte verwiezen we graeg naor de webstee van de stichting **www.stellingwarfs.nl.**

Stichting Stellingwarver Schrieversronte
Willinge Prinsstraote 10
8421 PE Oldeberkoop
e-mail: **info@stellingwarfs.nl**, tillefoon: 0516-451108

De Bonifatiuskerk van Oldeberkoop

De fraaie oude dorpskerk dateer uit de 12e eeuw. In een document uit 1553 is sprake van '*de Parochiekerk van de H.Vitus te Antiqua Bercoop in Stellingwerff.*" Te oordelen naar de oudste delen van de kerk moeten we de voltooiing van de bouw dateren rond het jaar 1125.
De verschillende steensoorten illustreren de levensloop door de eeuwen heen. Van tufsteen en kloostermoppen in het schip van de kerk tot de latere Friese geeltjes uit het begin van de 17e eeuw voor de toren en de ringmuur. Dit was de periode waarin de toren na eerdere vernietiging werd hersteld.
Door diverse restauraties was het gebouw er door de eeuwen heen niet fraaier op geworden. Waar nu weer boogvensters de kerk sieren, waren in vroeger jaren hoge vensters aangebracht. Bepleistering viel door verwaarlozing en desinteresse gedeeltelijk van de muren en de kerk was in het begin van de 20e eeuw gedegradeerd tot een onopvallend en door weinigen gewaardeerd gebouw. Dat werd anders toen men in 1926 het kerkgebouw herontdekte door de historische waarde ervan te onderkennen. Men maakte zich hard voor een uitgebreide restauratie. De zuidingang werd dichtgemetseld, waarna een nieuwe ingang onder de toren werd gesitueerd. Ook werd het gehavende pleisterwerk met veel moeite verwijderd van zowel de binnen- als buitenmuren.
Bij het binnentreden van de kerkruimte valt uw oog direct op de kleurrijke muren en de koperen kaarskronen. Kleurrijk zijn de grote bakstenen in alle schakeringen van geel tot rood, die bij het licht dat door de grote ramen van het koor invalt, sterk contrasteren met het halfduister bij de ingang. Daar valt het licht slechts naar binnen door de hoog geplaatste kleine boogvensters. De muren hier zijn ook meer egaal rood en dateren waarschijnlijk nog van de oorspronkelijke bouw, als binnenmuur tegen de turfstenen aan de buitenzijde.
In de kerk staat een familiebank, 17e-eeuws, die in de loop der tijden menigmaal van plaats is veranderd. De prachtige eikenhouten kansel uit de 17e eeuw is bij de laatste restauratie iets meer naar het koor opgeschoven, waarbij voor een betere lichtwerking diverse vakjes zijn zwart gemaakt en enig bladgoud is aangebracht. De 14e-eeuwse doopvont van zandsteen was aan de bovenkant erg gehavend en werd voorzien van een nieuwe rand die nu eigenlijk iets te gaaf is ten opzichte van het oude restant ervan. De koperen bolvormige doopschaal is van recente datum. In het koor vallen direct de korfbogige spaarvelden op en in de hoeken de aanzetten van een voormalig gewelf, in de vorm van ronde schalken. Deze draagzuiltjes geven aan dat het koorgedeelte uit circa 1300 stamt. Uit die tijd dateren ook het priesterpoortje en het spitsboogvenster aan de zuidzijde. Van de bij de restauratie op dezelfde plaats teruggelegde grafzerken zijn de makers onbekend. Zij dekten de familiegraven van de families Terwischa, Lyklama en Barel(t)s.

Johannes Passion (BWV 245)

Deel I

Verrat und Gefangennahme (Johannes 18: 1-14)

1. Koor

Herr, unser Herrscher, dessen Ruhm
In allen Landen herrlich ist!
Zeig' uns durch deine Passion,
Daß du, der wahre Gottessohn,
Zu aller Zeit,
Auch in der größten Niedrigkeit,
Verherrlicht worden bist!

2a. Recitatief

Evangelist:
Jesus ging mit seinen Jüngern über den Bach Kidron, da war ein Garten, darein ging Jesus und seine Jünger. Judas aber, der ihn verriet, wußte den Ort auch, denn Jesus versammlete sich oft daselbst mit seinen Jüngern. Da nun Judas zu sich hatte genommen die Schar und der Hohenpriester und Pharisäer Diener, kommt er dahin mit Fackeln, Lampen und mit Waffen. Als nun Jesus wußte alles, was ihm begegnen sollte, ging er hinaus und sprach zu ihnen:

Jesus:
Wen suchet ihr?

Evangelist:
Sie antworteten ihm:

2b. Koor

Jesum von Nazareth!

2c. Recitatief

Evangelist:
Jesus spricht zu ihnen:

Jesus:
Ich bin's.

Evangelist:
Judas aber, der ihn verriet, stund auch bei ihnen. Als nun Jesus zu ihnen sprach: Ich bin's, wichen sie zurücke und fielen zu Boden. Da fragete er sie abermal:

Johannes Passion (BWV 245)

Diel I

Verraod en vaastenemen (Johannes 18: 1-14)

1. Koor

Here, oonze heerser,
Hoge roemd in alle lanen!
Toon oons deur Jow lieden,
Dat Ie, de waore Godszeune,
Veur alle tieden
Ok in de grootste nerighied
Verheerlikt ..... binnen.

2a. Recitatief

Evangelist:
Jiezus gong mit zien leerlingen over de beek Kedron, daor was een hof. Jiezus gong daor mit Zien leerlingen in. Mar Judas, die Him verraodede, wus et plak ok, want Jiezus en Zien leerlingen kwammen daor vaeke bi'j mekaander. Judas, die de kriegsbende en de dienders van de hogepriester en de Farizeeërs mitneumen hadde, kwam mit fakkels, lanteerns en waopens. Omdat Jiezus alles wus, wat as d'r mit him gebeuren zol, gong hi'j uut de hof en zee tegen heur:

Jiezus:
Wie zuken jim?

Evangelist:
Ze antwoordden Him:

2b. Koor

Jiezus van Nazareth!

2c. Recitatief

Evangelist:
Jiezus zegt tegen heur:

Jiezus:
Ik bin et.

Evangelist:
Mar Judas, die him verraodede, ston ok bi'j heur. Doe Jiezus tegen heur zee: Ik bin et, wodden ze kel en gongen aachteruut en vullen op 'e grond. Doe vreug Hi'j ze nog een keer:

Jesus:
Wen suchet ihr?

Evangelist:
Sie aber sprachen:

2d. Koor

Jesum von Nazareth!

2e. Recitatief

Evangelist:
Jesus antwortete:

Jesus:
Ich hab's euch gesagt, daß ich's sei, suchet ihr denn mich, so lasset diese gehen!

3. Koraal

O große Lieb', o Lieb' ohn' alle Maße,
Die dich gebracht auf diese Marterstraße!
Ich lebte mit der Welt in Lust und Freuden,
Und du mußt leiden.

4. Recitatief

Evangelist:
Auf daß das Wort erfüllet würde, welches er sagte: Ich habe der keine verloren, die du mir gegeben hast. Da hatte Simon Petrus ein Schwert und zog es aus und schlug nach des Hohenpriesters Knecht und hieb ihm sein recht' Ohr ab; und der Knecht hieß Malchus.
Da sprach Jesus zu Petro:

Jesus:
Stecke dein Schwert in die Scheide! Soll ich den Kelch nicht trinken, den mir mein Vater gegeben hat?

5. Koraal

Dein Will gescheh', Herr Gott, zugleich
Auf Erden wie im Himmelreich.
Gib uns Geduld in Leidenszeit,
Gehorsam sein in Lieb' und Leid;
Wehr und steur' allem Fleisch und Blut,
Das wider deinen Willen tut!

6. Recitatief

Jiezus:
Wie zuken jim?

Evangelist:
Ze zeden nog es:

2d. Koor

Jiezus van Nazareth!

2e. Recitatief

Evangelist:
Jiezus antwoordde:

Jiezus:
Ik heb jim zegd dat ik et bin. As jim mi'j zuken, laot dissend dan gaon!

3. Koraal

O grote liefde, o liefde zonder alle maot,
Die Jow brocht het op disse mattelstraot',
Ik leefde mit de wereld fleurig en bliede,
En le moe'n lieden.

4. Recitatief

Evangelist:
Opdat et woord warkelikhied wodden zol, waorin Hi'j zee: Ik bin niet iene kwietraekt, van die le mi'j geven hebben. Simon Petrus hadde een zweerd en trok et uut de schee en sleug naor de knecht van de hogepriester en houwde him et rechteroor of. En de knecht hiette van Malchus. Doe zee Jiezus tegen Petrus:

Jiezus:
Stik jow zweerd in de schee! Zal ik dan de beker niet drinken, die Mien Heit mi'j geven het?

5. Koraal

Jow wille gebeure, Here God, krekliek
Op eerde as in et Hemelriek.
Geef oons geduld in liedenstieden,
Geheurzemhied in liefde en lieden,
Bestried en gao in tegen alle kwaod,
Dat tegen Jow wil ingaot.

6. Recitatief

Evangelist:
Die Schar aber und der Oberhauptmann und die Diener der Jüden nahmen Jesum und bunden ihn und führeten ihn aufs erste zu Hannas, der war Kaiphas' Schwäher, welcher des Jahres Hoherpriester war. Es war aber Kaiphas, der den Jüden riet: es wäre gut, daß ein Mensch würde umbracht für das Volk.

7. Aria, alt

Von den Stricken meiner Sünden
Mich zu entbinden,
Wird mein Heil gebunden.

Mich von allen Lasterbeulen
Völlig zu heilen,
Läßt er sich verwunden.

Verleugnung (Johannes 18: 15-27 & Mattheus 26:75)

8. Recitatief

Evangelist:
Simon Petrus aber folgete Jesu nach, und ein ander Jünger.

9. Aria, sopraan

Ich folge dir gleichfalls mit freudigen Schritten
Und lasse dich nicht,
Mein Leben, mein Licht.

Befördre den Lauf
Und höre nicht auf,
Selbst an mir zu ziehen, zu schieben, zu bitten.

10. Recitatief

Evangelist:
Derselbige Jünger war dem Hohenpriester bekannt und ging mit Jesu hinein in des Hohenpriesters Palast. Petrus aber stund draußen für der Tür. Da ging der andere Jünger, der dem Hohenpriester bekannt war, hinaus, und redete mit der Türhüterin und führete Petrum hinein. Da sprach die Magd, die Türhüterin, zu Petro:

Ancilla (Maagd)
Bist du nicht dieses Menschen Jünger einer?

Evangelist:
Er sprach:

Petrus:
Ich bin's nicht.

Evangelist:
Mar de soldaoten en de overste en de dienders van de joden grepen Jiezus en bunnen Him en ze brochten Him eerst naor Annas, die de schoonheit van Kajafas was en dat jaor de hogepriester. En weer was et Kajafas, die de joden veurhul, dat et goed wezen zol, as ien meenske ombrocht wodde veur hiel et volk.

7. Aria, alt

Deur van de ketters van mien zunden,
Mi'j vri'j te maeken,
Wodt mien heil juust bunnen,

Om mi'j van alle zundewonnen
Hielendal te genezen,
Moet Hi'j zels in piene wezen.

Ontkenning (Johannes 18: 15-27 en Mattheüs 26:75)

8. Recitatief

Evangelist:
Simon Petrus volgde Jiezus en een aandere leerling dee dat ok.

9. Aria, sopraan

Ik volg Jow ok mit bliede schreden,
En verlaot Jow niet,
Mien Locht, mien Leven.

Help mi'j op mien pad,
En hool niet op,
Zels an mi'j te lezen, te sturen en te vraogen

10. Recitatief

Evangelist:
Disse leerling kende de hogepriester en gong mit Jiezus in et peleis van de hogepriester. Mar Petrus ston buten veur de deure. Doe gong de aandere leerling, die kunde hadde an de hogepriester naor buten en praotte mit de deurwaachtster, en leidede Petrus naor binnen. Daor zee de maegd, de deurwaachtster tegen Petrus:

Ancilla (Maegd):
Bin ie niet iene van de leerlingen van disse meens?

Evangelist:
Hi'j zee:

Petrus:
Ik bin et niet.

Evangelist:
Es stunden aber die Knechte und Diener und hatten ein Kohlfeu'r gemacht denn es war kalt und wärmeten sich. Petrus aber stund bei ihnen und wärmete sich. Aber der Hohepriester fragte Jesum um seine Jünger und um seine Lehre. Jesus antwortete ihm:

Jesus:
Ich habe frei, öffentlich geredet für der Welt. Ich habe allezeit gelehret in der Schule und in dem Tempel, da alle Jüden zusammenkommen, und habe nichts im Verborgnen geredt. Was fragest du mich darum? Frage die darum, die gehöret haben, was ich zu ihnen geredet habe! Siehe, dieselbigen wissen, was ich gesaget habe!

Evangelist:
Als er aber solches redete, gab der Diener einer, die dabeistunden, Jesu einen Backenstreich und sprach:

Servus (Dienaar):
Solltest du dem Hohenpriester also antworten?

Evangelist:
Jesus aber antwortete:

Jesus:
Hab' ich übel geredt, so beweise es, daß es böse sei, hab' ich aber recht geredt, was schlägest du mich?

11. Koraal

Wer hat dich so geschlagen,
Mein Heil, und dich mit Plagen
So übel zugericht'?
Du bist ja nicht ein Sünder
Wie wir und unsre Kinder,
Von Missetaten weißt du nicht.

Ich, ich und meine Sünden,
Die sich wie Körnlein finden
Des Sandes an dem Meer,
Die haben dir erreget
Das Elend, das dich schläget,
Und das betrübte Marterheer.

12a. Recitatief

Evangelist:
Und Hannas sandte ihn gebunden zu dem Hohenpriester Kaiphas. Simon Petrus stund und wärmete sich, da sprachen sie zu ihm:

12b. Koor

Bist du nicht seiner Jünger einer?

Evangelist:
De knechten en dienders, die daor stonnen, hadden een vuur van hooltskool maekt, want et was koold en ze waarmden heur. Petrus ston bi´j heur en waarmde him ok. De hogepriester vreug Jiezus naor zien leerlingen en naor zien leer. Jiezus antwoordde him:

Jiezus:
Ik heb rechtuut spreuken tegen de wereld. Ik heb de hieltied leerd in de synagoge en in de tempel, waor alle joden bi'j mekaander kommen en heb niks in 't geheim zegd. Waoromme vraog ie mi'j daornaor? Vraog die d'r naor, die heurd hebben, wat as ik tegen heur zegd hebbe.

Evangelist:
Mar doe Hi'j zokke dingen zee, gaf iene van de dienders, die d'r bi'j stonnen, Him een slag in 't gezicht en zee:

Servus (Diender):
Moet ie de hogepriester zo antwoorden?

Evangelist:
Mar Jiezus antwoordde:

Jiezus:
Heb ik verkeerde dingen zegd, bewies et dan, dat et slecht was, mar heb ik goed spreuken, waorom slao ie mi'j?

11. Koraal

Wie het Jow zo sleugen,
Mien Redder en Jow mit kwellings
Zo slimme toetaekeld?
Ie bin ja gien zundig meenske
Zoas wi'j en oonze kiender,
Van misdaoden weet Ie niet.

Ik, ik en mien zunden,
Zo vule as dat d'r zaandkorrels binnen
An et straand langs de zee,
Die hebben Jow andaon
De ellende, die Jow kwelt
En et leger van bedroefde mattelaoren

12 a. Recitatief

Evangelist:
En Annas leut Him bienen en stuurde Him naor de hogepriester Kajafas. Daor ston Simon Petrus en waarmde him, doe zeden ze tegen him:

12 b. Koor

Bin ie niet iene van zien leerlingen?

Evangelist:
Er leugnete aber und sprach:

Petrus:
Ich bin's nicht!

Evangelist:
Spricht des Hohenpriesters Knecht' einer, ein Gefreundter des, dem Petrus das Ohr abgehauen hatte:

Servus (Dienaar):
Sahe ich dich nicht im Garten bei ihm?

Evangelist:
Da verleugnete Petrus abermal, und alsobald krähete der Hahn. Da gedachte Petrus an die Worte Jesu und ging hinaus und weinete bitterlich.

13. bas en sopraan aria

bas: 'Himmel reisse, Welt erbebe fallt in meinen Trauerton, sehet meine Qual und Angst, was ich Jesu mit dir leide. Ja ich zahle deine Schmerzen, o zerschlagner Gottessohn. ich erwahle Golgotha vor dies schnode Weltgebaude. Werden auf den Kreuzewegen deine Dornen ausgesat, weil ich in Zufriedenheit mich in deine Wunden senke, mich in deine Wunden senke, so erblick ich in dem Sterben wenn ich sturmend Wetter weht, diesen Ort dahin ich mich taglich durch den Glauben lenke.

sopraan: Jesu, deine Passion, ist mir lauter Freude, deine Wunden, Kron und Hohn meines Herzens Weide. Meine Seel auf Rosen geht, wenn ich dran gedenke, in den Himmel eine Statt, mir deswegen schenke.

14. Koraal

Petrus, der nicht denkt zurück,
Seinen Gott verneinet,
Der doch auf ein'n ernsten Blick
Bitterlichen weinet.
Jesu, blicke mich auch an,
Wenn ich nicht will büßen;
Wenn ich Böses hab' getan,
Rühre mein Gewissen!

Evangelist:
Hi'j zee dat et niet zo was en leug weer:

Petrus:
Ik bin et niet!

Evangelist:
Ien van de knechten van de hogepriester, die femilie was van de knecht, die Petrus et oor ofsleugen hadde, zee:

Servus (Diender):
Zag ik jow niet in de hof bi'j Him?

Evangelist:
Doe zee Petrus nog es, et is niet zo en op etzelde stuit kri'jde de haene. Doe docht Petrus an de woorden van Jiezus weeromme en gong naor buten en goelde bitter.

13. bas en sopraan aria

bas: 'Hemel scheur eupen, wereld beef, treur mit mi'j, zie mien verdriet en angst, die ik, Jiezus, mit Jow liede.' 'Ja, ik tel Jow pienen o stokkensleugen zeune van God, ik hebbe liever Golgotha, as disse ingemiene wereld. Op de wegen van Jow Kruus wo'n stiekels uutzi'jd, wiels ik in tevredenhied me daelegeef bi'j Jow wonden, me daelegeef bi'j Jow wonden, zodat ik in mien starvensure, as in zwaor weer de stormwiend goelt, et plak zie, waor as ik me daegeliks deur et geleuf op richte.'

sopraan: 'Jiezus, Jow lieden brengt mi'j allienig mar genoegen, Jow wonden, krone en huun bin een weldaod veur mien hatt'. Mien ziel dot et goed, a'k d'r an daenke, dat d'r in de hemel een plak is, dat ze mi'j daoromme schinken.

14. Koraal

Petrus, die wat gebeurd is, vergeten wil,
Zien God ontkent,
Toch nao een eernstige blik
Bitter goelt,
Jiezus, kiek ok mi'j niet an,
As ik gien boete doen wil,
As ik slechte dingen daon heb,
Kom mi'j an et geweten!

Deel II

Verhör und Geißelung (Johannes 18: 28-40 & 19: 1)

15. Koraal

Christus, der uns selig macht,
Kein Bös's hat begangen,
Der ward für uns in der Nacht
Als ein Dieb gefangen,
Geführt für gottlose Leut
Und fälschlich verklaget,
Verlacht, verhöhnt und verspeit,
Wie denn die Schrift saget.

16a. Recitatief

Evangelist:
Da führeten sie Jesum von Kaiphas vor das Richthaus, und es war frühe. Und sie gingen nicht in das Richthaus, auf daß sie nicht unrein würden, sondern Ostern essen möchten. Da ging Pilatus zu ihnen heraus und sprach:

Pilatus:
Was bringet ihr für Klage wider diesen Menschen?

Evangelist:
Sie antworteten und sprachen zu ihm:

16b. Koor

Wäre dieser nicht ein Übeltäter, wir hätten dir ihn nicht überantwortet.

16c. Recitatief

Evangelist:
Da sprach Pilatus zu ihnen:

Pilatus:
So nehmet ihr ihn hin und richtet ihn nach eurem Gesetze!

Evangelist:
Da sprachen die Jüden zu ihm:

16d. Koor

Wir dürfen niemand töten.

16e. Recitatief

Diel II

Verheur en gieseling (Johannes 18: 28-40 en 19: 1)

15. Koraal

Christus, die oons zalig maekt,
Zels gien kwaod daon het,
Die wodde veur oons in de naacht
As een dief gevangen neumen,
Leided veur goddeloze luden
En vals anklaegd,
Uutlaacht, bespot en bespi'jd,
Liek as de Schrift oons zegt.

16a. Recitatief

Evangelist:
Doe brochten ze Jiezus van Kajafas naor et rechtshuus en et was betied in de morgen. En ze gongen et rechtshuus niet binnen, dat ze niet onrein wodden zollen, mar et Paoskemaol eten konnen. Doe gong Pilatus naor buten, naor heur toe en zee:

Pilatus:
Wat is jim klacht tegen disse meens?

Evangelist:
Ze antwoordden en zeden tegen him:

16b. Koor

As dit niet een misdaodiger was, dan hadden we him jow niet uutleverd.

16c. Recitatief

Evangelist:
Doe zee Pilatus tegen heur:

Pilatus:
Neem him dan mit en berecht him neffens jim wetten.

Evangelist:
Doe zeden de joden tegen him:

16d. Koor

Wi'j meugen niet iene doodmaeken.

16e. Recitatief

Evangelist:
Auf daß erfüllet würde das Wort Jesu, welches er sagte, da er deutete, welches Todes er sterben würde. Da ging Pilatus wieder hinein in das Richthaus und rief Jesu und sprach zu ihm:

Pilatus:
Bist du der Jüden König?

Evangelist:
Jesus antwortete:

Jesus:
Redest du das von dir selbst, oder haben's dir andere von mir gesagt?

Evangelist:
Pilatus antwortete:

Pilatus:
Bin ich ein Jüde? Dein Volk und die Hohenpriester haben dich mir überantwortet; was hast du getan?

Evangelist:
Jesus antwortete:

Jesus:
Mein Reich ist nicht von dieser Welt; wäre mein Reich von dieser Welt, meine Diener würden darob kämpfen, daß ich den Jüden nicht überantwortet würde; aber nun ist mein Reich nicht von dannen.

17. Koraal

Ach großer König, groß zu allen Zeiten,
Wie kann ich g'nugsam diese Treu' ausbreiten?
Keins Menschen Herze mag indes ausdenken,
Was dir zu schenken.

Ich kann's mit meinen Sinnen nicht erreichen,
Womit doch dein Erbarmen zu vergleichen.
Wie kann ich dir denn deine Liebestaten
Im Werk erstatten?

18a. Recitatief

Evangelist:
Da sprach Pilatus zu ihm:

Pilatus:
So bist du dennoch ein König?

Evangelist:
Jesus antwortete:

Evangelist:
Zo zol et woord van Jiezus vervuld wodden, waorin Hi'j uutlegde, welke dood Hi'j starven zol. Doe gong Pilatus weer naor binnen in et rechtshuus en reup Jiezus en zee tegen Him:

Pilatus:
Bin ie de keuning van de joden?

Evangelist:
Jiezus antwoordde:

Jiezus:
Zeg ie dat uut jowzels of hebben aanderen dat van mi'j zegd?

Evangelist:
Pilatus antwoordde:

Pilatus:
Bin ik een Jood? Jow volk en de hogepriesters hebben jow an mi'j uutleverd.

Evangelist:
Jiezus antwoordde:

Jiezus:
Mien riek is niet van disse wereld; was mien riek van disse wereld, dan zollen mien dienders d'r veur streden hebben, dat ik niet an de joden uutleverd wodde; mar now is mien riek niet van hier.

17. Koraal

O, grote Keuning, groot in alle tieden,
Hoe kan ik over disse trouw genoeg rondom toe vertellen?
Gien meenskehatte kan bedaenken,
Wat Jow daorveur te schinken.

Ik kan mit mien verstaand niks vienen,
Om te vergelieken mit jow barmhattighied.
Hoe kan ik jow dan jow liefdesdaoden
In mien wark weerommebetaelen?

18a. Recitatief

Evangelist:
Doe zee Pilatus tegen Him:

Pilatus:
Ie bin dus toch een keuning?

Evangelist:
Jiezus antwoordde:

Jesus:
Du sagst's, ich bin ein König. Ich bin dazu geboren und in die Welt kommen, daß ich die Wahrheit zeugen soll. Wer aus der Wahrheit ist, der höret meine Stimme.

Evangelist:
Spricht Pilatus zu ihm:

Pilatus:
Was ist Wahrheit?

Evangelist:
Und da er das gesaget, ging er wieder hinaus zu den Jüden und spricht zu ihnen:

Pilatus:
Ich finde keine Schuld an ihm. Ihr habt aber eine Gewohnheit, daß ich euch einen losgebe; wollt ihr nun, daß ich euch der Jüden König losgebe?

Evangelist:
Da schrieen sie wieder allesamt und sprachen:

18b. Koor

Nicht diesen, sondern Barrabam!

18c. Recitatief

Evangelist:
Barrabas aber war ein Mörder. Da nahm Pilatus Jesum und geißelte ihn.

19. Arioso, bas

Betrachte, meine Seel', mit ängstlichem Vergnügen,
Mit bittrer Lust und halb beklemmtem Herzen
Dein höchstes Gut in Jesu Schmerzen,
Wie dir auf Dornen, so ihn stechen,
Die Himmelsschlüsselblumen blühn!
Du kannst viel süße Frucht von seiner Wermut brechen
Drum sieh ohn Unterlass auf ihn!

20. Koor

Christe du Lamm Gottes, der du tragst die Sund der Welt erbarm dich unser, erbarm dich unser. Gib uns dein Frieden. Amen

Jiezus:
Ie zeggen et, ik bin een keuning. Daorveur bin ik geboren en op 'e wereld kommen, om getugenis of te leggen van de waorhied. Wie uut de waorhied is, heurt mien stemme.

Evangelist:
Dan zegt Pilatus tegen Him:

Pilatus:
Wat is waorhied?

Evangelist:
En doe hi'j dat zegd hadde, gong hi'j weer naor buten naor de joden en zee tegen heur:

Pilatus:
Ik vien hielendal gien schuld in him. Mar jim hebben de gewoonte, dat ik jim mit Paoske iene vri'j laot; willen jim now, dat ik jim de keuning van de joden vri'j laot?

Evangelist:
Doe raosden ze weer allemaol en zeden:

18b. Koor

Niet disse, mar Barabbas!

18c. Recitatief

Evangelist:
Mar Barabbas was een moordener. Doe leut Pilatus Jiezus gieselen.

19. Arioso, bas

Overdaenk, mien ziel, mit bange tevredenhied,
Mit bittere lust en haost beklemd hatte
Jow hoogste goed in Jiezus smatte,
Hoe uut de stiekels, die Him zo stikken,
Veur jow de bloemen van de hemelsleutels bluuien,
Veur jow uut zien lieden zovule vruchten gruuien,
Daoromme zie de hieltied naor Him.

20. Koor

Christus, Jow, laom van God, die dreegt de zunde van de wereld, heb medelieden mit oons, heb medelieden mit oons. Geef oons Jow vrede. Amen.

PAUSE

Verurteilung und Kreuzigung (Johannes 19: 2-22)

21a. Recitatief

Evangelist:
Und die Kriegsknechte flochten eine Krone von Dornen und satzten sie auf sein Haupt und legten ihm ein Purpurkleid an und sprachen:

21b. Koor

Sei gegrüßet, lieber Jüdenkönig!

21c. Recitatief

Evangelist:
Und gaben ihm Backenstreiche. Da ging Pilatus wieder heraus und sprach zu ihnen:

Pilatus:
Sehet, ich führe ihn heraus zu euch, daß ihr erkennet, daß ich keine Schuld an ihm finde.

Evangelist:
Also ging Jesus heraus und trug eine Dornenkrone und Purpurkleid. Und er sprach zu ihnen:

Pilatus:
Sehet, welch ein Mensch!

Evangelist:
Da ihn die Hohenpriester und die Diener sahen, schrieen sie und sprachen:

21d. Koor

Kreuzige, kreuzige!

21e. Recitatief

Evangelist:
Pilatus sprach zu ihnen:

Pilatus:
Nehmet ihr ihn hin und kreuziget ihn; denn ich finde keine Schuld an ihm!

Evangelist:
Die Jüden antworteten ihm:

PAUSE

Veroordieling en krusiging (Johannes 19: 2-22)

21 a. Recitatief

Evangelist:
En de soldaoten vlochten een krone van stiekels en zetten die op Zien heufd en deden Him een purperen klied an en zeden:

21b. Koor

De groetenisse, beste keuning van de joden!

21c. Recitatief

Evangelist:
En ze gavven Him kinnebakslegen. Doe gong Pilatus weer naor buten en zee tegen heur:

Pilatus:
Kiek, ik brenge him naor buten, naor jim, zodat jim inzien kunnen, dat ik gien schuld in him viene.

Evangelist:
Jiezus kwam dus naor buten en dreug een stiekelkrone en een purperen klied. En Pilatus zee tegen heur:

Pilatus:
Kiek, wat een meens!

Evangelist:
Doe de hogepriesters en de dienders Him zaggen, raosden ze en zeden:

21d. Koor

Krusig him, krusig him!

21e. Recitatief

Evangelist:
Pilatus zee tegen heur:

Pilatus:
Nemen jim him dan mit en krusig him; want ik vien gien schuld in him!

Evangelist:
De joden antwoordden him:

21f. Koor

Wir haben ein Gesetz, und nach dem Gesetz soll er sterben;
denn er hat sich selbst zu Gottes Sohn gemacht.

21g. Recitatief

Evangelist:
Da Pilatus das Wort hörete, fürchtet' er sich noch mehr und ging wieder hinein in das Richthaus und spricht zu Jesu:

Pilatus:
Von wannen bist du?

Evangelist:
Aber Jesus gab ihm keine Antwort. Da sprach Pilatus zu ihm:

Pilatus:
Redest du nicht mit mir ? Weißest du nicht, daß ich Macht habe, dich zu kreuzigen, und Macht habe, dich loszugeben?

Evangelist:
Jesus antwortete:

Jesus:
Du hättest keine Macht über mich, wenn sie dir nicht wäre von oben herab gegeben; darum, der mich dir überantwortet hat, der hat's größ're Sünde.

Evangelist:
Von dem an trachtete Pilatus, wie er ihn losließe.

22. Koraal

Durch dein Gefängnis, Gottes Sohn,
Muß uns die Freiheit kommen;
Dein Kerker ist der Gnadenthron,
Die Freistatt aller Frommen;
Denn gingst du nicht die Knechtschaft ein,
Müßt unsre Knechtschaft ewig sein.

23a. Recitatief

Evangelist:
Die Jüden aber schrieen und sprachen:

23b. Koor

Läßest du diesen los, so bist du des Kaisers Freund nicht;
denn wer sich zum Könige machet, der ist wider den Kaiser.

21f. Koor

Wi'j hebben een wet en neffens die wet moet hi'j starven;
Want hi'j het himzels tot Gods zeune maekt.

21g. Recitatief

Evangelist:
Doe Pilatus dit woord heurde, wodde hi'j nog angstiger en gong weer naor binnen in et rechtshuus en zee tegen Jiezus:

Pilatus:
Van waor bin ie?

Evangelist:
Mar Jiezus gaf him gien antwoord. Doe zee Pilatus tegen Him:

Pilatus:
Praot ie niet mit mi'j? Weet ie niet dat ik de macht hebbe, jow te krusigen en de macht jow vri'j te laoten?

Evangelist:
Jiezus antwoordde:

Jiezus:
Ie zollen gien macht over mi'j hebben as et jow van bovenof niet geven was; daoromme, die mi'j an jow uutleverd het, die het een grotere zunde begaon.

Evangelist:
Van dit mement of docht Pilatus d'r over nao, hoe hi'j Him vri'jlaoten kon.

22. Koraal

Deur Jow gevangenschop, Zeune Gods,
Moet oons de vri'jhied kommen;
Jow karker is de genaodetroon
Et plak, waor alle vromen vri'j binnen,
Want leut le Jow niet koejeneren,
Dan zollen wi'j iewig dienstber wezen.

23a. Recitatief

Evangelist:
Mar de joden raosden en zeden:

23b. Koor

Aj' disse loslaoten, dan bin ie de vrund van de keizer niet;
want wie him tot keuning maekt, is tegen de keizer.

23c. Recitatief

Evangelist:
Da Pilatus das Wort hörete, führete er Jesum heraus und satzte sich auf den Richtstuhl, an der Stätte, die da heißet: Hochpflaster, auf Ebräisch aber: Gabbatha. Es war aber der Rüsttag in Ostern um die sechste Stunde, und er spricht zu den Jüden:

Pilatus:
Sehet, das ist euer König!

Evangelist:
Sie schrieen aber:

23d. Koor

Weg, weg mit dem, kreuzige ihn!

23e. Recitatief

Evangelist:
Spricht Pilatus zu ihnen:

Pilatus:
Soll ich euren König kreuzigen?

Evangelist:
Die Hohenpriester antworteten:

23f. Koor

Wir haben keinen König denn den Kaiser.

23g. Recitatief

Evangelist:
Da überantwortete er ihn, daß er gekreuziget würde. Sie nahmen aber Jesum und führeten ihn hin. Und er trug sein Kreuz und ging hinaus zur Stätte, die da heißet Schädelstätt, welche heißet auf Ebräisch: Golgatha.

24. Aria, bas met koor

Eilt, ihr angefocht'nen Seelen,
Geht aus euren Marterhöhlen,
Eilt - Wohin ? - nach Golgatha!
Nehmet an des Glaubens Flügel,
Flieht - Wohin? - zum Kreuzeshügel,
Eure Wohlfahrt blüht allda!

25a. Recitatief

23c. Recitatief

Evangelist:
Doe Pilatus dat heurde, brocht hi'j Jiezus naor buten en gong op 'e rechterstoel zitten, die ston in et plak, dat hiet: Hogestraot, mar in 't Hebreeuws: Gablatha. Mar et was de dag, dat Paoske veurbereided wodde, omdebi'j een ure of zesse en hi'j zee tegen de joden:

Pilatus:
Kiek, hier is gien keuning!

Evangelist:
Mar ze raosden:

23d. Koor

Vot, vot mit him, krusig him!

23e. Recitatief

Evangelist:
Pilatus zee tegen heur:

Pilatus:
Zal ik jim keuning krusigen?

Evangelist:
De hogepriesters antwoordden:

23f. Koor

Wi'j hebben gien aandere keuning as de keizer.

23g. Recitatief

Evangelist:
Doe leverde hi'j Him uut, zodat Hi'j krusigd wodden zol. Ze nammen Jiezus weer mit en brochten Him naor et plak, dat daor Schedelplak nuumd wodt, in 't Hebreeuws: Golgotha.

24. Aria, bas mit koor

Vlogge, jim ongeruste zielen,
Kom uut jim mattelershollen,
Vlogge - waorhenne? - naor Golgotha!
Gebruuk de vleugels van et geleuf,
Vlocht - waorhenne? - naor de heuvel mit et kruus
Daor bluuit jim gelok!

25a. Recitatief

Evangelist:
Allda kreuzigten sie ihn, und mit ihm zween andere zu beiden Seiten, Jesum aber mitten inne. Pilatus aber schrieb eine Überschrift und satzte sie auf das Kreuz, und war geschrieben: "Jesus von Nazareth, der Jüden König". Diese Überschrift lasen viel Jüden, denn die Stätte war nahe bei der Stadt, da Jesus gekreuziget ist. Und es war geschrieben auf ebräische, griechische und lateinische Sprache. Da sprachen die Hohenpriester der Jüden zu Pilato:

25b. Koor

Schreibe nicht: der Jüden König, sondern daß er gesaget habe: "Ich bin der Jüden König".

25c. Recitatief

Evangelist:
Pilatus antwortet:

Pilatus:
Was ich geschrieben habe, das habe ich geschrieben.

26. Koraal

In meines Herzens Grunde
Dein Nam' und Kreuz allein
Funkelt all Zeit und Stunde,
Drauf kann ich fröhlich sein.

Erschein mir in dem Bilde
Zu Trost in meiner Not,
Wie du, Herr Christ, so milde
Dich hast geblut't zu Tod!

Tod Jesu (Johannes 19: 23-30)

27a. Recitatief

Evangelist:
Die Kriegsknechte aber, da sie Jesum gekreuziget hatten, nahmen seine Kleider und machten vier Teile, einem jeglichen Kriegesknechte sein Teil, dazu auch den Rock. Der Rock aber war ungenähet, von oben an gewürket durch und durch. Da sprachen sie untereinander:

27b. Koor

Lasset uns den nicht zerteilen, sondern darum losen, wes er sein soll.

27c. Recitatief

Evangelist:
Auf daß erfüllet würde die Schrift, die da saget: Sie haben meine Kleider unter sich geteilet und haben über meinen Rock das Los geworfen, Solches taten die Kriegesknechte. Es stund aber

Evangelist:
Op dat plak krusigden ze Him en toegelieke mit Him twie aanderen, an elke kaante iene, Jiezus in de midden. En Pilatus schreef een opschrift en zette dat op et kruus en daor ston opschreven: 'Jiezus van Nazareth, de keuning van de joden'. Een protte joden leesden dit opschrift, want et plak, waor Jiezus krusigd wodde was dichte bi'j de stad. En et was schreven in de Hebreeuwse, Griekse en Letiense tael. Doe zeden de hogepriesters van de joden tegen Pilatus:

25b. Koor

Schrief niet: de keuning van de joden, mar wat hi'j zegd het: 'Ik bin de keuning van de joden'.

25c. Recitatief

Evangelist:
Pilatus antwoordt:

Pilatus:
Wat ik schreven heb, dat heb ik schreven.

26. Koraal

In et diepst van mien hatte,
Alliend jow naeme en kruus
Fonkelen algedurig,
Daordeur kan ik bliede wezen.

Verschien an mi'j in et bield,
As troost in mien nood,
Hoe leje, Here Christus, zo zaachte, zo mield,
Bloedden tot de dood.

Jiezus dood (Johannes 19: 23-30)

27a. Recitatief

Evangelist:
De soldaoten nammen, doe ze Jiezus krusigd hadden, Zien kleren en maekten vier patten, veur elke soldaot zien pat, ok wodde et onderklied verdield. Mar dit onderklied was zonder naod, van boven tot onder uut ien stok weefd. Doe zeden ze ondermekeer:

27b. Koor

Lao'we et niet in stokken snieden, mar d'r omme lotten, wie as et kriegen zal.

27c. Recitatief

Evangelist:
Opdat vervuld wodde de Schrift, die zegt: Ze hebben Mien kleren onder mekeer verdield en ze hebben dobbeld om Mien onderklied. Dit hebben de soldaoten daon. En bi'j et kruus stonnen

bei dem Kreuze Jesu seine Mutter und seiner Mutter Schwester, Maria, Kleophas Weib, und Maria Magdalena. Da nun Jesus seine Mutter sahe und den Jünger dabei stehen, den er lieb hatte, spricht er zu seiner Mutter:

Jesus:
Weib, siehe, das ist dein Sohn!

Evangelist:
Darnach spricht er zu dem Jünger:

Jesus:
Siehe, das ist deine Mutter!

28. Koraal

Er nahm alles wohl in acht
In der letzten Stunde,
Seine Mutter noch bedacht',
Setzt ihr ein' Vormunde.

O Mensch, mache Richtigkeit,
Gott und Menschen liebe,
Stirb darauf ohn' alles Leid,
Und dich nicht betrübe!

29. Recitatief

Evangelist:
Und von Stund' an nahm sie der Jünger zu sich. Darnach, als Jesus wußte, daß schon alles vollbracht war, dass die Schrift erfüllet würde, spricht er:

Jesus:
Mich dürstet!

Evangelist:
Da stund ein Gefäße voll Essigs. Sie fülleten aber einen Schwamm mit Essig und legten ihn um einen Isopen, und hielten es ihm dar zum Munde. Da nun Jesus den Essig genommen hatte, sprach er:

Jesus:
Es ist vollbracht!

30. Aria, alt

Es ist vollbracht!
O Trost vor die gekränkten Seelen!
Die Trauernacht
Läßt nun die letzte Stunde zählen.
Der Held aus Juda siegt mit Macht
Und schließt den Kampf.

Zien mem en de zuster van Zien mem, Maria de vrouw van Kleophas en Maria Magdelena. Doe Jiezus Zien mem zag en de leerling, die Hi'j lief hadde, zee Hi'j tegen Zien mem:

Jiezus:
Vrouw, kiek, dat is jow zeune!

Evangelist:
Dan zee Hi'j tegen de leerling:

Jiezus:
Kiek, dat is jow mem!

28. Koraal

Hi'j docht an alles
In Zien laeste ure,
Bedocht nog Zien mem,
Gaf heur een bescharmer.

O meenske, wees rechtveerdig
Hool van God en meensken
Starf dan zonder alle hatzeer,
En wees niet bedroefd!

29. Recitatief

Evangelist:
En van disse stonde of nam de leerling heur bi'j him. Daornao, doe Jiezus wus dat alles neffens de Schrift volbrocht was, zee Hi'j:

Jiezus:
Ik heb dust!

Evangelist:
D'r ston een tonne vol eek. Ze vulden een spoonze mit eek en deden d'r hyssop omme toe en hullen Him die veur de mond. Doe Jiezus de eek dronken hadde, zee Hi'j:

Jiezus:
Et is volbrocht!

30. Aria, alt

Et is volbrocht!
O troost veur de kwetste zielen!
Veur de treurnaacht
Het now et laeste ure sleugen.
De held uut Juda triomfeert mit macht
En beslicht de stried

Es ist vollbracht!

31. Recitatief

Evangelist:
Und neiget das Haupt und verschied.

32. Aria, bas met koraal

Mein teurer Heiland, laß dich fragen,
Jesu, der du warest tot,
Da du nunmehr an's Kreuz geschlagen
Und selbst gesagt: Es ist vollbracht,
Lebest nun ohn' Ende,
Bin ich vom Sterben frei gemacht?
In der letzten Todesnot
Nirgend mich hinwende
Kann ich durch deine Pein und Sterben
Das Himmelreich ererben?
Ist aller Welt Erlösung da?
Als zu dir, der mich versühnt,
O du lieber Herre!
Du kannst vor Schmerzen zwar nichts sagen;
Gib mir nur, was du verdient,
Doch neigest du das Haupt
Und sprichst stillschweigend: ja.
Mehr ich nicht begehre!

Grablegung (Johannes 19: 31-42 & Mattheus 27: 51-52)

33. Recitatief

Evangelist:
Und siehe da, der Vorhang im Tempel zerriß in zwei Stück von oben an bis unten aus.
Und die Erde erbebete, und die Felsen zerrißen, und die Gräber täten sich auf,
und stunden auf viel Leiber der Heiligen.

34. Arioso, tenor

Mein Herz, in dem die ganze Welt
Bei Jesu Leiden gleichfalls leidet,
Die Sonne sich in Trauer kleidet,
Der Vorhang reißt, der Fels zerfällt,
Die Erde bebt, die Gräber spalten,
Weil sie den Schöpfer sehn erkalten,
Was willst du deines Ortes tun?

35. Aria, sopraan

Et is volbrocht!

31.Recitatief

Evangelist:
Hi'j buugt et heufd en blaosde de laeste zieken uut.

32. Aria, bas mit koraal

Mien dierbere Heilaand, meugen we Jow vraogen,
Ie weren dood,
Omdaj' an et kruus sleugen wodden
En zels zegd hebben: Et is volbrocht,
Ie leven now zonder aende,
Bin ik deur Jow starven verlost?
Ik, die in mien laeste doodsnood
Mi'j nargens aanders tot richten kan
Kan ik deur Jow piene en starven
Et hemelriek bearven?
Is now de hiele wereld verlost?
As tot Jow, die mi'j vergeft
O, Ie lieve Here!
Ie kun van piene liekewel niet praoten;
Geef mi'j alliend, wat Ie verdienden,
Mar buug Ie et heufd
En zeggen zwiegend: ja.
Meer begeer ik niet!

Op 't hof brengen (Johannes 19: 31-42 en Mattheus 27: 51-52)

33. Recitatief

Evangelist:
En kiek, de veurhang in de tempel scheurde van boven tot onder in twie stokken. En de wereld beefde en de rotsen breuken in stokken en de greven eupenden heur. Een protte lichems van heiligen stonnen op uut heur greven.

34. Arioso, tenor

Mien Hatte, liek as de hiele wereld
Bi'j Jiezus lieden liedet,
De zunne him in treurklied kliedet,
De veurhang scheurt, de rots in stokken vaalt,
De eerde beeft, de greven heur eupenen,
Omdat ze de Schepper verstarven zien,
En wi'j hier bin machteloos.

35. Aria, sopraan

Zerfließe, mein Herze, in Fluten der Zähren
Dem Höchsten zu Ehren!
Erzähle der Welt und dem Himmel die Not:
Dein Jesus ist tot!

36. Recitatief

Evangelist:
Die Jüden aber, dieweil es der Rüsttag war, daß nicht die Leichname am Kreuze blieben den Sabbat über (denn deßelbigen Sabbats Tag war sehr groß), baten sie Pilatum, daß ihre Beine gebrochen und sie abgenommen würden. Da kamen die Kriegsknechte und brachen dem ersten die Beine und dem andern, der mit ihm gekreuziget war. Als sie aber zu Jesu kamen, da sie sahen, daß er schon gestorben war, brachen sie ihm die Beine nicht; sondern der Kriegsknechte einer eröffnete seine Seite mit einem Speer, und alsobald ging Blut und Wasser heraus. Und der das gesehen hat, der hat es bezeuget, und sein Zeugnis ist wahr, und derselbige weiß, daß er die Wahrheit saget, auf daß ihr gläubet. Denn solches ist geschehen, auf daß die Schrift erfüllet würde: "Ihr sollet ihm kein Bein zerbrechen". Und abermal spricht eine andere Schrift:
"Sie werden sehen, in welchen sie gestochen haben".

37. Koraal

O hilf, Christe, Gottes Sohn,
Durch dein bitter Leiden,
Dass wir dir stets untertan
All' Untugend meiden,
Deinen Tod und sein Ursach
Fruchtbarlich bedenken,
Dafür, wiewohl arm und schwach,
Dir Dankopfer schenken!

38. Recitatief

Evangelist:
Darnach bat Pilatum Joseph von Arimathia, der ein Jünger Jesu war (doch heimlich aus Furcht vor den Jüden), daß er möchte abnehmen den Leichnam Jesu. Und Pilatus erlaubete es. Derowegen kam er und nahm den Leichnam Jesu herab. Es kam aber auch Nikodemus, der vormals bei der Nacht zu Jesu kommen war, und brachte Myrrhen und Aloen untereinander, bei hundert Pfunden. Da nahmen sie den Leichnam Jesu und bunden ihn in Leinen Tücher mit Spezereien, wie die Jüden pflegen zu begraben. Es war aber an der Stätte, da er gekreuziget ward, ein Garten, und im Garten ein neu Grab, in welches niemand je geleget war. Daselbst hin legten sie Jesum, um des Rüsttags willen der Jüden, dieweil das Grab nahe war.

39. Koor

Ruht wohl, ihr heiligen Gebeine,
Die ich nun weiter nicht beweine,
Ruht wohl und bringt auch mich zur Ruh!
Das Grab, so euch bestimmet ist

Smult, mien hatte, in stromen van traonen,
De hoogste tot ere!
Vertel de wereld en de hemel dat et neudig was.
Jow Jiezus is dood!

36. Recitatief

Evangelist:
Mar de joden, omdat et de veurbereidingsdag was, en de lieken niet an et kruus de sabbat over blieven zollen (want disse sabbatsdag was hiel belangriek) vreugen ze Pilatus, dat heur de bienen breuken wodden en ze weghaeld wodden konnen. Doe kwammen de soldaoten en breuken de eerste de bienen en ok van de aandere, die mit Him krusigd was. Mar doe ze bi'j Jiezus kwammen en zaggen, dat hi'j al sturven was, breuken ze Him de bienen niet, mar ien van de soldaoten deurstak zien ziede mit een speer en votdaolik leup d'r bloed en waeter uut. En die et zien het, het hiervan getuugd en zien getugenis is waor en hi'j wet dat wat hi'j zegt, waor is, zodat jim et geleuven zullen. Want disse dingen bin gebeurd, opdat, wat in de Schrift staot, vervuld wodden zol: Jim meugen Him niet een bien breken. En weer een aander Schriftwoord zegt: 'Ze zullen zien, welkeniene ze steuken hebben.'

37. Koraal

O, help oons, Christus, Gods Zeune,
Dat deur Jow bitter lieden,
Wi'j, Jow onderdaonigen,
Alle ondeugd mieden,
Jow dood en zien oorzaeke
Mit vrucht overdaenken
Jow daorveur, al bin we aarm en zwak,
Daorveur oonze daankoffers schinken.

38. Recitatief

Evangelist:
Daornao vreug Jozef van Arimatha, die een leerling van Jiezus was - mar in 't geheim, uut angst veur de joden - an Pilatus as hi'j et lichem van Jiezus van et kruus nemen moch. En Pilatus vun et goed. Dus kwam hi'j en nam et lichem van Jiezus van et kruus. Ok kwam Nikodemus, die eerder die naacht naor Jiezus toekommen was en brocht een mingsel van mirre en aloë, omdebi'j honderd pond. Doe nammen ze et lichem van Jiezus en bunnen et in linnen doeken mit de kruderi'jen, zoas de joden wend binnen te doen. D'r was bi'j et plak, waor as hi'j krusigd wodde een hof en in disse hof een ni'j graf, waor as nooit iene in legd was. Hier legden ze Jiezus in, mit et oge op de rustdag van de joden, omdat et graf dichtebi'j was.

39. Koor

Rust zaacht, heilig gebiente,
Waoromme ik veerder niet treuren zal,
Rust zaacht en breng ok mi'j tot rust!
Et graf, dat veur Jow bestemd is
En aanders niet neudig,

Macht mir den Himmel auf und schließt die Hölle zu.

40. Koraal

Ach Herr, laß dein' lieb' Engelein
Am letzten End' die Seele mein
In Abrahams Schoß tragen;

Den Leib in sein' m Schlafkämmerlein
Gar sanft ohn' ein' ge Qual und Pein
Ruhn bis am jüngsten Tage!

Alsdenn vom Tod erwecke mich,
Daß meine Augen sehen dich
In aller Freud', o Gottes Sohn,
Mein Heiland und Genadenthron!
Herr Jesu Christ, erhöre mich,
Ich will dich preisen ewiglich!

EINDE

Eupent mi'j de hemel en dot de helle dichte.

40. Koraal

Och Here, laot Jow lieve ingelties
As 't mit mi'j tegen 't laeste lopt
Mien ziele in Abrahams schoot dregen;

Mien lichem in zien slaopkaemertien
Hiel zaachte zonder verdriet en piene
Rusten tot an de jongste dag!

Wek mi'j dan uut de dood,
Dat mien ogen Jow zien
in alle bliedens, o Gods Zeune,
Mien Heilaand en genaodetroon!
Here Jiezus Christus, vervul mien gebed,
Ik zal Jow iewig priezen!

AENDE

Veur de Stellingwarver vertaeling zorgde Boele Land uut Jelsum.

Pb
Planteyn boeken

Langewal 19, 8401 DE Gorredijk Telefoon (0513) 46 12 54 gorredijk@planteyn.nl
Gasthuisstraat 19, 8331 JM Steenwijk Telefoon (0521) 51 54 39 steenwijk@planteyn.nl

www.planteyn.nl